

Kuvassa Natalya Kondratyuk

TEKSTI: TIMO SORMUNEN KUVAT: MEERI UTTI

Sodan jaloista Suomen rakentajiksi

UKRAINAN SOTA SAI LIIKKEELLE MAAHANMUUTTAJAVIRRRAN, JOSTA SUOMI-
KIN ON SAANUT OSANSA. NATALYA KONDRATYUK JA STANISLAVA BALANADI-
NA TULIVAT SUOMEEN VIIME KEVÄÄNÄ – JA NÄILLÄ NÄKYMIN JÄÄDÄKSEEN.
TYÖPAIKAT LÖYTYIVÄT STARTUP REFUGEE SIN AVULLA.

Asianajotoimisto Castrén & Snellmanin henkilöstön käytössä olevassa kahvilassa riittää päivän mittaan vilskettä. Vaikka kahvin ja erilaisten välipalojen menekki on ajoittain kova, Torilta ei tarvitse poistua tyhjin käsin.

Siitä pitää huolen catering-assistentti **Natalya Kondratyuk**, yksi Venäjän hyökkäyssotaa Suomeen paenneista ukrainalaisista. Vielä kuluvan vuoden alussa hän pyöritti omaa pientä konditoriaansa Kiovassa. Sieltä tie vei venäläispommituksia pakoon Helsinkiin pitkäaikaisen ystävän luo.

Päätös oli kova, sillä pariskunnan jo aikuisikään varttuneet lapset jäivät Kiovaan.

”Poikani on maanmittausinsinööri, ja tytär valmistuu pian arkkitehdiksi. He halusivat jäädä rakentamaan omaa kotimaataan, kun sota aikanaan loppuu”, Natalya toteaa.

Tärkeä työpaikkatärppi maahanmuuttajien tukiverkostolta

Heti Suomeen tultuaan Natalya suoritti hygieniapassin ja suunnisti pian sen jälkeen rekrytointitapahtumaan. Hän pestautui siivoustöihin, mutta huomasi pian sen käyvän liian rankaksi.

Kuvassa Stanislava Belandina

Sitten tuli työpaikkavinkki pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työllistymisessä ja yrittäjyydessä auttavalta Startup Refugeesilta, jonka verkostoon kuuluu yli 1 500 yritystä, yhteisöä, julkisen sektorin toimijaa, oppilaitosta ja yksilöä. Kyseinen organisaatio on kuluneiden seitsemän vuoden aikana välittänyt yli 1 400 työpaikkaa, tarjonnut yli 9 000 erilaista kouluttautumisen- ja verkostoitumismahdollisuutta sekä tukenut yli 550 tiimiä alkuun yrittäjyydessä.

”Onneksi sieltä tuli tietoa tästä catering-assistentin paikasta. Tulin haastatteluun ja sain paikan. Tämä on ollut juuri sellaista työtä, jota halusinkin. Toimettomana en ole koskaan osannut olla”, hän nauraa.

Kielimuuri teettää töitä

Pariskunnan ajatuksissa on jäädä Suomeen pysyvästi, sillä maa tuntuu turvalliselta ja suomalaiset ovat mutkattomia, luotettavia ja ystävällisiä. Myös puhdas luonto ja vesistöt ovat yksi ihastuksen aihe.

”Minulla on nyt työ, josta pidän todella paljon. Kielimuuri teettää töitä, mutta onneksi apuna ovat eleet ja google-kääntäjä. Osaan vähän englantia, ja muutama sana suomea on jo hallussa. Lisää opitaan joka päivä. Mies on tällä hetkellä maahanmuuttajille tarkoitetulla suomen kielen kurssilla, ja iltaisin opiskelemme suomea yhdessä.”

Moni maahanmuuttaja on kokenut suomalaisen viranomaisbyrokratian hitaaksi ja kankeaksi. Natalya on kuitenkin toista mieltä.

”Meidän kohdallamme asiat ovat menneet varsin sujuvasti. Vaikka vastaanottokeskuksessa meidän ja työntekijöiden välillä oli kielimuuri, saimme kuitenkin hyödyllistä tietoa siellä jo vähän asuneilta. Teollisuuskadulla oleva Ukraina-apukeskus auttaa meitä, ja etenkin Startup Refugees on ollut isona apuna. Ilman heidän vihjettään ja kannustustaan en olisi nyt täällä. Suurin kiitos kuuluu tietysti minut palkanneille.”

Suomi kiinnosti kaupunkiarkkitehtia

Kun venäläiset hyökkäsivät helmikuussa Ukrainaan, päätti Kiovassa asunut **Stanislava Balanadina** lähteä saman tien sotaa pakoon yhdessä alle kouluikäisen tyttärensä kanssa. Matka Suomeen taittui autolla halki Euroopan ja kohdamaa valikoitui täällä asuneen serkun suosituksista, mutta myös ammatillisista syistä.

Yhdyskuntasuunnitteluun erikoistuneen arkkitehdin kotiutumista on helpottanut koulutusta vastaava työpaikka arkkitehtitoimistossa sekä lapselle saatu hoitopaikka päiväkodista.

”Itse asiassa kaikki on mennyt paremmin kuin ennakkoon ajattelin. Samalla on alkanut harmittaa se, että emme tehneet mieheni kanssa muuttopäätöstä jo aiemmin.”

Kondratyukin tavoin Stanislava oli päättänyt työllistyä mahdollisimman nopeasti. Hän teki heti keväällä lukuisia työhaemuksia, kunnes sai Startup Refugeesin yhteyshenkilöltä listan ukrainalaispakolaisia palkkaavista tšekäläisistä arkkitehtitoimistoista.

Hakemusrumba jatkui ja AW2-arkkitehtien kohdalla tärppäsi. Toukokuussa tuli kutsu työhaastatteluun ja kesäkuun alussa allekirjoitettiin työsopimus.

Tarvittavat luvat saatiin kuitenkin kuntoon vasta paria kuukautta myöhemmin ja Helsingissä asuva Stanislava pääsi aloittamaan työt elokuussa. Tšekäläinen viranomaisbyrokratia onkin seikka, joka Suomeen saapuvan kannattaa Balandinan mukaan pitää mielessä.

”Tämä prosessi kaipaisi kyllä sujuvoittamista. Monet asiat hoituvat sähköisesti, mutta byrokratiaa on silti aika tavalla. Etenkin se, että tilapaisen suojelun piirissä olevat eivät saa pankkitunnuksia, aiheuttaa monia käytännön ongelmia.”

Työ kotouttaa kotimaahan

Castren & Snellman ja AINS Groupiin kuuluva AW2-arkkitehdit ovat esimerkkejä suomalaisyrityksistä, jotka ovat päättäneet kantaa oman osuutensa sotaa pakenevien ukrainalaisten auttamisessa.

”Ukrainan sota ei ole ohi ja työpaikan tarjoaminen on varmasti yksi parhaista keinoista auttaa kokonaisvaltaisesti. Mahdollisuus oman ammatin harjoittamiseen muutenkin epävarmassa tilanteessa tuo varmasti turvaa”, toteaa johtava arkkitehti Liisa Tuohimaa AW2-arkkitehdeiltä.

Castrén & Snellman on tukenut Ukrainaa sodan alusta lähtien mm. lahjoitusvaroin ja ukrainalaisten auttaminen on yritykselle tärkeä tavoite.

”Olemme iloisia, että voimme auttaa myös tarjoamalla työtä. Samalla saimme huipputekijän ja hommat hoituvat”, vastuullisuusjohtaja **Anna Kuusniemi-Laine** kertoo.

Startup Refugees

Startup Refugees tukee pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työllistymisessä ja yrittäjyydessä. Verkosto uskoo työn ja oman toimeentulon olevan parhaita keinoja kotoutua yhteiskuntaan. Startup Refugees on vuodesta 2015 alkaen välittänyt yli 1 400 työpaikkaa, tarjonnut yli 10 000 erilaista koulututtamismahdollisuutta sekä tukenut yli 600 aloittelevaa yrittäjää.

Startup Refugees kartoittaa vasta maahan muuttaneiden osaamisen, ammatilliset tavoitteet sekä tuen tarpeen. Osaamisprofiilit kerätään Match Made in Startup Refugees -sovellukseen, jonka avulla voidaan yhdistää eri alojen ammattilaiset sopivien yritysten ja työtehtävien kanssa.

Yli 7000 osaamisprofiilin joukossa on runsaasti eri alojen ammattilaisia: kokkeja, hitsaajia, IT-alan työnteki-

jöitä, siivoajia, rakennusalan ammattilaisia jne. Startup Refugees toimii työnantajan suuntaan kuin monikielinen henkilöstöpalvelu, joka etsii sopivat työntekijät, esihaastattelee heidät ja toimii tukena rekrytoinnin eri vaiheissa. Jokainen Startup Refugeesin kautta työllistynyt suorittaa myös suomalaiseen työelämään perehdyttävän Working Life in Finland -koulutuksen.

Startup Refugees tarjoaa osallistumismahdollisuuksia myös muille, kuin työvoimaa palkkaaville yrityksille. Toiminnassa on mukana laajasti eri alojen yrityksiä, yhteisöjä, julkisen sektorin tahoja ja yksityishenkilöitä. Verkostossa toimijoita yhdistää halu tehdä jotain konkreettista turvapaikanhakijoiden, pakolaisten ja maahanmuuttajien työllistämiseksi ja yrittäjyyden edistämiseksi.